VN2025-009619
rve verkeer en or

Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel Oost van 01 juli 2025

Portefeuille: Openbare Ruimte en Groen

Agendapunt: B1

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Instemmen met de vrijgave voor inspraak ter actualisering van de lijst beschermwaardige houtopstanden Oost

Het dagelijks bestuur Stadsdeel Oost besluit

1. In te stemmen met vrijgave voor inspraak van de lijst beschermwaardige houtopstanden in stadsdeel Oost in de periode van 7 juli t/m 28 september 2025
2. Kennis te nemen van het adviesrapport CBH, de toelichting en de twee vast te stellen lijsten

Kernboodschap

Stadsbreed wordt de lijst met beschermwaardige houtopstanden geactualiseerd en geharmoniseerd. Dit gebeurt gefaseerd per stadsdeel, in dit geval Oost. Het dagelijks bestuur van ieder stadsdeel is het bevoegd gezag om de lijst met beschermwaardige houtopstanden vrij te geven voor inspraak en om deze (opnieuw) vast te stellen, of om een beschermde status in te trekken.

Een onafhankelijke Commissie Beschermwaardige Houtopstanden (CBH) heeft op 18 december 2024 een adviesrapport uitgebracht. Het dagelijks bestuur van Oost is voornemens het advies te volgen.

Bestuurlijke achtergrond

In 2006 benoemde het voormalige stadsdeel Oost/Watergraafsmeer in haar bomenbeleidsplan 169 bomen als monumentaal, gebaseerd op de criteria uit de toenmalig vigerende bomenverordening van stadsdeel Oost/Watergraafsmeer. In de jaren daarna is de lijst steeds meer uitgebreid.

In 2016 is voor Amsterdam een centrale bomenverordening van kracht geworden met een set aan criteria voor beschermwaardige houtopstanden die voor de hele stad gelden. Beschermwaardige houtopstanden zijn bomen, klimplanten en struiken.

In 2018 werd motie 58.18 aangenomen door de gemeenteraad, met (o.a.) het volgende besluit:

Als bijlage bij deze Puccini groen een duidelijke lijst met beschermde monumentale bomen op te nemen, na die te hebben voorgelegd aan de raad.

In 2019 is door B&W een Commissie Beschermwaardige Houtopstanden (CBH) benoemd, bestaande uit externe deskundigen en een ambtelijke secretaris. De CBH kreeg onder meer als taak om alle oude lijsten met monumentale bomen te toetsen aan de nieuwe criteria voor beschermwaardige houtopstanden (harmonisatie). Daarnaast was een actualisatie nodig om reeds gekapte bomen van de lijst te halen, en nieuwe aanmeldingen te schouwen (actualisatie).

De CBH heeft op 18 december 2024 advies uitgebracht over stadsdeel Oost, zie bijlage 1 (adviesrapport CBH).

Bestuurlijke prioriteit

n.v.t.

Gemeente Amsterdam

DB

Wettelijke grondslag

1. Bomenverordening Amsterdam:
    a. art. 10 (Lijst van beschermwaardige houtopstanden)
    b. art. 11 (Procedure lijst van beschermwaardige houtopstanden)
    c. art. 12 (Criteria beschermwaardige houtopstanden)
    d. art. 17 lid 1 en 5 (Overgangsrecht besluiten)
2. Participatieverordening Amsterdam:
    a. Hoofdstuk 2 art. 6 betreffende inspraak.
3. Verordening op stadsdelen en stadsgebied 2022
    a. Bijlage 3 (bevoegdheden)
        i. C.4a: het DB heeft het mandaat om besluiten ter uitvoering van de Bomenverordening te nemen, waaronder het aanwijzen van monumentale bomen.
        ii. V.1: het DB heeft het mandaat om hoofdstuk 2 van de Participatieverordening uit te voeren
4. Algemene Wet Bestuursrecht,
    a. Afdeling 3.4. Uniforme openbare voorbereidingsprocedure
    b. art. 3:10 lid 1: Deze afdeling is van toepassing op de voorbereiding van besluiten indien dat bij wettelijk voorschrift of bij besluit van het bestuursorgaan is bepaald.

Onderbouwing besluit

<u>Ad. 1: In te stemmen met vrijgave voor inspraak van de lijst beschermwaardige houtopstanden in stadsdeel Oost in de periode van 7 juli t/m 28 september</u>

De lijst met (opnieuw) vast te stellen beschermwaardige houtopstanden telt 539 stuks. Zie bijlage 2 (toelichting) blz. 3 en bijlage 3 (lijst vast te stellen beschermwaardige houtopstanden in Oost). De lijst met bomen waarvan de beschermde status wordt ingetrokken telt 29 stuks. Zie bijlage 2 (toelichting) blz. 4 en bijlage 4 (lijst in te trekken beschermstatus houtopstanden in Oost). Het voornemen van het DB om deze lijsten vast te stellen c.q. in te trekken ligt ter inzage van 7 juli t/m 28 september 2025. De reguliere inspraaktermijn van 6 weken wordt vanwege het zomerreces verlengd tot 12 weken.

Insprekers kunnen aangeven

- of zij het eens zijn met plaatsing op de lijst, of juist niet
- of zij het eens zijn met het intrekken van een beschermde status of juist niet
- of zij nieuwe bomen willen aandragen.

<u>Ad. 2: Kennis te nemen van het adviesrapport CBH, de toelichting en de twee vast te stellen lijsten</u>

De CBH heeft een adviesrapport (bijlage 1) uitgebracht nadat zij alle voorgedragen bomen heeft geïnventariseerd. De rapportage is een beschrijvend advies dat voor bepaalde bomen(groepen) historische achtergrond schetst, en duidt hoe zij omgaat met de criteria uit de bomenverordening. In een bijlage staan verschillende lijsten opgenomen.

In de Notitie Toelichting op de inspraak (bijlage 2)worden de advieslijsten van de CBH nader toegelicht:

- hoeveel bomen (opnieuw) de beschermde status krijgen en waarom
- voor hoeveel bomen de beschermde status wordt ingetrokken en waarom

- hoeveel bomen niet opnieuw op de lijst beschermwaardige houtopstanden worden geplaatst en waarom
- een toelichting op de categorie 'waardevol groen'
- een toelichting op toekomstige actualisaties

De lijsten die daadwerkelijk vastgesteld moeten worden door het DB zijn opgenomen in bijlagen 3 en 4.

- Bijlage 3: Voorgenomen lijst beschermwaardige houtopstanden uitgewerkt volgens de bomenverordening. Deze komt overeen met de advieslijst 'Beschermwaardige houtopstanden gemeentelijk & particulier' van de CBH.
- Bijlage 4: Voorgenomen lijst in te trekken status beschermwaardige houtopstanden. Deze lijst staan niet als zodanig opgenomen in het adviesrapport van de CBH, maar is terug te vinden in de 'advieslijst niet op te nemen bomen gemeentelijk'. In de toelichting (bijlage 2) wordt dit uitgelegd.

Daarbij moet opgemerkt worden dat in ieder adviesrapport van de CBH nog aanvullende adviezen staan die stadsbreed opgepakt moeten worden. Zie verder bij 'Vervolg processtappen'.

Vervolg processtappen

Stap 1: vaststellen nieuwe lijst beschermwaardige houtopstanden.

Na de inspraakperiode zal het DB een nieuwe voordracht aangeboden krijgen inclusief een nota van beantwoording op de inspraakreacties om daarmee de lijst met beschermwaardige houtopstanden vast te stellen. In diezelfde voordracht krijgt het DB een overzicht aangeboden van bomen waarvan de beschermstatus wordt ingetrokken. Na vaststelling volgt registratie van de (ingetrokken) beschermstatus in het databeheersysteem.

Stap 2: Advies opvragen bij de Kerngroep Bomen, gegevensbeheer en R&D hoe om te gaan met de overige adviezen van de CBH die stadsbreed behandeld moeten worden.

Het gaat hier onder meer over registratie in het databeheersysteem van de categorie 'Ander waardevol groen' of 'kampioenboom', over nadere bescherming bij werkzaamheden, bescherming via beleid en vergunningen en over bescherming door groeiplaatsverbetering.

Stap 3: Voorstel procedure structurele actualisatie

Er zijn in ieder stadsdeel nog 'blinde vlekken', plekken die nog niet geïnventariseerd zijn. Daarnaast is conform de bomenverordening iedere bewoner op elk moment vrij om een boom voor te dragen als beschermwaardig. Ook worden bomen steeds ouder en komen op een gegeven moment wellicht in aanmerking om een beschermde status te krijgen. Tenslotte kunnen bomen met een beschermde status ziek worden, omwaaien tijdens stormen of onveilig worden door ouderdom of gebreken. Structurele actualisatie is daarom van belang. De CBH is bezig met het uitwerken van een procesvoorstel.

Stap 4: Volledige lijst beschermwaardige houtopstanden ter kennisgeving aan B&W/raad én besluitvorming over stappen 2 en 3 voorleggen aan B&W/raad

Nadat alle dagelijks besturen per stadsdeel de lijst met beschermwaardige houtopstanden hebben vastgelegd kan deze ter kennisgeving aan B&W en vervolgens de raad worden voorgelegd.

B&W is het gemandateerde orgaan voor besluitvorming over de bomenverordening. B&W heeft de uitvoering van de bomenverordening onder gemandateerd aan de dagelijks besturen van de stadsdelen. De kwesties zoals beschreven in stap 2 en 3 zijn echter stadsbreed en worden daarom aan B&W ter besluitvorming voorgelegd. Waar nodig wordt de raad om besluitvorming gevraagd.

Duurzaamheidsparagraaf

Het besluit om de lijst met beschermwaardige houtopstanden ter inzage te leggen heeft geen effecten op duurzaamheid. De beschermwaardige houtopstanden zelf hebben daar wel effect op, met name de houtopstanden die vanwege hun leeftijd en beeldbepalendheid op de lijst komen. Daarover gaat deze paragraaf.

Welke positieve en/of negatieve effecten heeft het voorliggende besluit op duurzaamheid?

Beschermde houtopstanden dragen bij aan de vier pijlers van de Groenvisie 2050:

1. Gezondheid: oudere bomen kunnen met hun grote bladerdek meer fijnstof afvangen en dragen daardoor bij aan schone lucht. Een mooie groene omgeving nodigt uit tot buiten recreëren.
2. Sociaal welzijn: groen, en in het bijzonder mooie bijzondere bomen, geven een positief gevoel en maakt de leefomgeving gezonder. Het bevordert de sociale cohesie
3. Klimaatadaptatie: oudere bomen hebben doorgaans grote kronen en wortelpakketten die een positieve bijdrage leveren bij het tegengaan van hittestress en wateroverlast. Oudere bomen zijn ook bestendiger tegen langdurige droogte.
4. Natuur: hoe ouder een boom wordt, hoe meer deze een bijdrage levert aan de biodiversiteit: (korst)mossen en varens, insecten en spinnen, vogels en zoogdieren vinden voedsel, verblijf en schuilmogelijkheden in een grote oude boom.

Welke kansen liggen er om het voorliggende besluit (nog) duurzamer te maken?

De CBH adviseert ieder stadsdeel in haar rapport om

- groeiplaatsen van bijzondere houtopstanden te beschermen, bij voorkeur via het omgevingsplan
- Behalve de boom ook de groeiplaats te registreren

Dit zijn onderwerpen die stadsbreed behandeld moeten worden.

De extra beschermstatus kan onderbouwing geven aan stedelijke investeringen zoals groeiplaatsverbetering, verplanten bij projecten en extra maatregelen voor duurzaam behoud.

Indien de impact op duurzaamheid negatief is, leg uit waarom een duurzamer alternatief niet de voorkeur heeft (duurzaam, tenzij).

Er is geen negatieve impact op duurzaamheid van bomen in de stad behalve de strijd om ruimtegebruik zoals aanleg van nieuwe tracé's voor warmtenetten en elektra.

Advies en afstemming

Conform de bomenverordening is door de CBH advies uitgebracht (*zie bijlage 1).* Een boomdeskundige van V&OR, asset Groen, heeft het adviesrapport en bijbehorende lijsten inhoudelijk beoordeeld en stemt in met de geadviseerde lijsten.

Reeds bij de voordrachten van voorgaande stadsdelen is juridisch advies gevraagd inzake de wijze van participatie bij de juristen van V&OR. Recent is, naar aanleiding van diverse brieven van een inwoner, juridisch advies gevraagd over het intrekken van de beschermstatus. Dat onderdeel is sindsdien opgenomen in de standaard procedure.

De advieslijsten van de CBH zijn geanalyseerd door V&OR, Stedelijk Beheer, asset Groen *(zie bijlagen 2, 3, 4)*.

De inspraak wordt inhoudelijk eerst beoordeeld door een boomdeskundige van V&OR en vervolgens door de CBH en verwerkt in een Nota van Antwoorden inclusief een duiding of dit een wijziging van de lijst als gevolg heeft of niet.

Participatie

De inspraak loopt van 7 juli t/m 28 september en wordt op de volgende manieren kenbaar gemaakt:

- Publicatie in het huis-aan-huisblad van stadsdeel Oost
- Publicatie op https://www.amsterdam.nl/leefomgeving/dieren-groen/inspraak-bijzondere-bomen/ , waar een tegel voor Oost komt en een link naar de locaties van de beschermwaardige houtopstanden, ander waardevol groen en de bomen die niet (opnieuw) opgenomen zijn. Per boom kan doorgeklikt worden naar een bomenpaspoort met uitgebreide informatie.
- Publicatie op https://www.amsterdam.nl/stadsdelen/oost/nieuws/
- Analoog in het stadsdeelkantoor
- Per brief aan particuliere eigenaren van een beschermwaardige houtopstand.

Daarnaast wordt er een wandeling georganiseerd voor bewoners en belanghebbenden, op zondag vrijdag 22 augustus. Belanghebbenden en geïnteresseerden worden uitgenodigd voor deelname aan een wandeltocht tijdens de inspraakperiode om uitleg te krijgen over het wel of niet plaatsen van bomen op de lijst.

Financiële onderbouwing

Vrijgeven voor inspraak heeft geen financiële gevolgen

Communicatie

Binnen de gemeente: Zie 'Advies, afstemming en participatie'

Buiten de gemeente: Zie 'Advies, afstemming en participatie'

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2025-039840	Stadsdeel Oost Voordracht (pdf)
AD2025-039870	bijlage 1. Advies_CBH_Actualisering_SD_Oost_18dec2024.pdf (pdf)
AD2025-039871	bijlage 2. Toelichting op de inspraak Beschermwaardige Houtopstanden in Oost.pdf (pdf)
AD2025-039872	bijlage 3. lijst vast te stellen beschermwaardige houtopstanden in Oost.pdf (pdf)
AD2025-039873	bijlage 4. lijst in te trekken beschermstatus houtopstanden in Oost.pdf (pdf)

Gemeente Amsterdam

DB

Uitslag

A Akkoord